

اقتصاد

جام جم

یادداشت

موانع تحقق

خصوصی سازی در ایران

❏ یکی از ایرادات و موانع تحقق خصوصی سازی در اقتصاد ایران را می توان عدم گسترش و تقویت بخش خصوصی متناسب با نیازهای اقتصاد ایران دانست. این کمیود یا ضعف در بخش خصوصی به ویژه بخش خصوصی بزرگ کاملاً مشهود است به نحوی که اگر قرار باشد یک بنگاه دولتی کوچک یا متوسط می مزایده ای به بخش خصوصی واگذار شود، طبیعتاً افراد حقیقی یا حقوقی زیادی در این مزایده شرکت خواهند کرد که دلیل عمده آن را می توان وجود پرتعداد بخش خصوصی کوچک و متوسط در کشور دانست. این در حالی است که هر قدر بنگاه واگذار شده از حجم و سطح بزرگ تری برخوردار باشد، متقاضیان واقعی بخش خصوصی برای خرید واداره آن بنگاه کاهش خواهند داشت که دلیل اصلی آن را می توان عدم گسترش و تقویت بخش خصوصی طی سال های اخیر دانست. این در حالی است که از زمان تأسیس صندوق توسعه ملی یکی از اهداف و به نوعی مصارف اصلی منابع این صندوق باید به اعطای تسهیلات به بخش های خصوصی، تعاونی و بنگاه های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی برای تولید و توسعه سرمایه گذاری های دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادی تعلق می گرفت. درواقع می توان یکی از اهداف این صندوق را تقویت و گسترش بخش خصوصی واقعی دانست، موضوعی که تا امروز رخ نداده و صندوق توسعه ملی به رغم گذشت حدود یک دهه از تأسیس آن توقیفی در این زمینه نداشته است. درواقع می توان گفت تأسیس صندوق توسعه ملی باید به گسترش و تقویت بخش خصوصی توانمند در کشور در راستای افزایش واگذاری های دولتی و کاهش تصدی گری های دولت منجر می شد، درحالی که آمارهای موجود نشان دهنده این است که منابع این صندوق، کمترین نقش را در این حوزه داشته است. متأسفانه طی این سال ها به دلیل عدم گسترش بخش خصوصی و نبود فضای کسب و کار مناسب، بخش خصوصی واقعی نتوانسته حضور فعالی در حوزه واگذاری بنگاه های بزرگ و متوسط دولتی به بخش خصوصی داشته باشد. به عنوان مثال، رئیس وقت سازمان خصوصی سازی درباره واگذاری شرکت کشت و صنعت مغان با مبلغ ۱۷۰۰ میلیارد دولتی به بخش خصوصی کرده بود سازمان خصوصی سازی در سه مرحله مزایده برگزار کرد، اما هیچ خریداری برای این شرکت یافت نشد، لذا سازمان خصوصی سازی مجبور به کاهش قیمت مزایده از ۲۵۰۰ میلیارد تومان به ۱۷۰۰ میلیارد تومان و سهل کردن یا اصطلاحا جذاب کردن شرایط واگذاری کرد. ضمن این که تحقق واگذاری بنگاه های دولتی به بخش خصوصی باید در زمان مناسب و با شرط این که خصوصی سازی صورت گرفته به افزایش کارایی و بهره وری آن واحد تولیدی منجر شود صورت گیرد. ضمن این که واگذاری یک بنگاه اقتصادی نیازمند ارزش گذاری و تعیین قیمت روز آن بنگاه بر اساس میزان دارایی ها، سود حاصل شده از تولید و ... است. طبیعتاً قیمت گذاری هر بنگاه اقتصادی در زمان رکود بارونق اقتصادی متفاوت بوده و به اصطلاح قیمت گذاری و واگذاری بنگاه های اقتصادی در دوران رکود منجر به قیمت گذاری غیرواقعی یا اصطلاحا مفت فروشی آن بنگاه خواهد شد. موضوعی که ایجاب می کند از قیمت گذاری یا واگذاری بنگاه های اقتصادی در دوران رکود ممانعت شود.

۶۰ هزار تن روغن خام در گمرکات دیو شده است

امیر هوشنگ بیرشک، دبیر انجمن صنایع روغن در واکنش به توقف تولید روغن بهشهر به دلیل عدم تأمین ارز توسط بانک مرکزی برای واردات روغن خام و عدم عرضه روغن خام به میزان مورد نیاز توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران اظهار کرد: وزارت صمت واردکنندگان را به بانک مرکزی معرفی کرده اما مشکل، تخصیص ارز قابل انتقال است. در واقع مهم این است که ارز تخصیص داده شده قابلیت انتقال داشته باشد، در غیر این صورت فایده ای ندارد. وی با بیان این که هم اکنون ۶۰ هزار تن روغن خام در گمرکات دیو شده است، افزود: حدود دو ماه است این روغن ها در گمرکات مانده اند و مشکل همان بحث تخصیص ارز قابل انتقال است و مرتب در حال رایزنی و پیگیری هستیم که این مشکل رفع شود. / مهر

قبیل رو به اتمام است. از طرفی نهاده های دامی گران قیمت و قاچاق دام زنده به خارج کشور، قیمت ها را در بازار افزایش داده است.
ملکی درباره قیمت امروز هر کیلوگرم گوشت شقه گوسفندی در تهران گفت: هر کیلوگرم گوشت شقه نه رو و با کیفیت به قیمت ۱۲۵ تا ۱۳۰ هزار تومان به دست خرده فروشان می رسد. / تسنیم

بانک مرکزی از ما بخواهد کمک می کنیم

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در گفت وگو با جام جم در این باره تصریح کرد: اخیراً سایت های شرط بندی در کشور فعالیت های زیادی داشته اند که البته بانک مرکزی اقدامات مناسبی برای برخورد با این فعالیت های غیرمجاز داشته است.
محمود جواد آذری جهرمی تأکید کرد: وزارت ارتباطات می تواند به بانک مرکزی در زمینه مقابله با فعالیت و شناسایی سایت های غیرمجاز کمک کند که در صورت اعلام بانک مرکزی حتما مساعدت های لازم انجام خواهد شد.
وی به اقدامات بانک مرکزی در مقابله با جرایم دیگر اشاره کرد و گفت: زمانی که رمز دوم توسط بانک مرکزی فعال شد بسیاری از جرایم کاهش یافت و حتما درگاه های اینترنتی هم باید ساماندهی شوند.
به گفته وی، بسیاری از تخلفات انجام شده در حوزه های مختلف توسط درگاه های اجاره ای انجام می شود و برای جلوگیری از شیوع این تخلف، باید چند دستگاه به صورت همزمان به این موضوع ورود کنند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در صورت درخواست بانک مرکزی کمک های لازم را انجام خواهد داد و اطلاعات و داده های مورد نیاز را در اختیار این نهاد پولی و مالی قرار می دهد.

عمل مذکور موجب ایجاد مسؤولیت کیفری و مدنی برای صاحبان اصلی درگاه های بانکی کسب و کارهای اینترنتی می شود اما از آنجا که مبالغ بالایی برای اجاره این درگاه ها پیشنهاد می شود موجب فراموشی این موضوع از سوی آنها شده است.
محمدرضا نجبرفلاح، کارشناس بانکی در گفت وگو با جام جم تصریح کرد: بانک مرکزی باید ابتدا سایت های شرط بندی را شناسایی کند، چرا که پس از وارد شدن به مراحل پرداخت می تواند کد درگاه را با کدهایی که در اختیار دارد تطابق دهد و این گونه درگاه اینترنتی متخلف شناسایی خواهد شد. وی افزود: اکنون درگاه های اینترنتی یکی از روش های پرداخت پول است که شرکت های تجاری برای دریافت مجوز و فعالیت در این زمینه اقدام می کنند و در ظاهر هر عملیاتی که اتفاق بیفتد بانک تشخیص می دهد که این درگاه متعلق به کدام شرکت است.

نجبر فلاح تأکید کرد: اجاره درگاه اینترنتی همانند یک دسته اسکت که فرد به نام خود از بانک دریافت کرده اما در اختیار فرد دیگری قرار می دهد، شرکت های متخلف و اجاره دهنده درگاه اینترنتی نیز عموماً شرکت هایی با گردش مالی بالا هستند که دارای چند درگاه از چندین بانک بوده که یکی از آنها را اجاره می دهند. این کارشناس بانکی با بیان این که برای برخورد با سایت های متخلف شرط بندی ابتدا باید این سایت ها در رصد پلیس فتا و بانک مرکزی قرار بگیرند تصریح کرد: به منظور برخورد با سایت های شرط بندی ابتدا باید فعالیت سایت های شرط بندی متخلف مورد بررسی قرار بگیرد که انجام این کار خیلی سخت نیست و خودشان در این زمینه تبلیغات زیادی دارند که این موضوع می تواند مراکز نظارتی را یک قدم به سرخ نزدیک تر کند. ❏

در ماه های اخیر سایت های شرط بندی فعال شده اند که بدون پشت سر گذاشتن هیچ مقدمه ای از همان ابتدا کاربر را به یک درگاه بانکی وصل می کنند و جابه جایی پول را از همین طریق نهایی می کنند. البته این مسیر از سوی برخی سایت های شرط بندی بارها نقض شده و بر اساس پرونده هایی که نزد پلیس فتا باز شده، بسیاری از سایت های شرط بندی عملاً پوششی برای کلاهبرداری به شمار می روند و در بسیاری از موارد کاربران در زمان بازپرسی گیری پول هایشان یا به مشکل برخورداند یا در نهایت امکان خارج کردن آن از سایت را پیدا نکرده اند.

<

گزارش جام جم از چگونگی فعالیت سایت های شرط بندی با درگاه های ایرانی

اعتبار اجاره های

❏ ازابتدا مرسوم ترین کالایی که اجاره داده می شد واحد مسکونی بود. اما رفته رفته با افزایش نرخ تورم و کاهش ارزش پول ملی خودرورهای لوکس نیز به لیست کالاهای اجاره ای افزوده شد. اخیراً هم اجاره گوشی تلفن همراه گران قیمت باب شده است و افراد این کالا را به مدت یکی دو روز گزایه می کنند تا مثلاً در یک مهمانی گوشی مدل بالا در دست داشته باشند. البته اجاره کارت های بانکی، اجاره کارت های بازرگانی، اجاره کارت ملی برای دریافت کارت بازرگانی یک بار مصرف و مواردی از این قبیل نیز طی سال های اخیر به کرات دیده شده است. اما اخیراً برخی سایت های شرط بندی با اجاره درگاه های اینترنتی پرداخت به فعالیت خود ادامه می دهند. موضوعی که به ورود بانک مرکزی و پلیس فتا به این موضوع منجر شده تا با کسانی که قانون را دور می زنند برخورد شود. جام جم در گزارشی به بررسی این موضوع پرداخته است که مشروح آن را در زیر می خوانید.

چندی پیش ماجرای واردات ۷۰۰ دستگاه خودروی پورشه به کشور از سوی یک پیرزن روستایی خبرساز شد. البته این ماجرا زمانی مشخص شد که سازمان امور مالیاتی برای دریافت حقوق دولتی خود سراغ فرد واردکننده رفت و متوجه داستان عجیب و غریب این واردات شد. کارت ملی و شناسنامه این پیرزن روستایی برای واردات توسط یک فرد سودجو اجاره و در ازای آن مبلغ یک میلیون تومان به این خانم مسن پرداخت شده بود. از این دست داستان های واقعی در کشور کم نیست؛ موضوعاتی که با کاهش ارزش پول ملی و فقیرتر شدن مردم شاهد افزایش هرروزه این قبیل اتفاقات هستیم. اما ماجرای این گزارش از موضوعات مربوط به واردات پورشه از طریق این خانم مسن و افراد ناآگاه گذشته و صحبت از افرادی است که آگاهانه اعتبار خود را در اختیار دیگران قرار می دهند تا هم خودشان سود ببرند و هم خلافکاران بتوانند به کار خود ادامه دهند. کسب و کارهای غیرمجاز مانند سایت های قماربازی، شرط بندی و ... به دلیل ماهیت غیرقانونی خود اقدام به اجاره درگاه های پرداخت از افراد یا شرکت ها کرده و به این ترتیب راه های شناسایی را سخت تر کرده اند. سایت های شرط بندی با این که هیچ درگاهی به صورت مستقیم ندارند، اما این سایت ها با استفاده از ترندهایی از درگاه بانکی سایت های دیگر به صورت موقت و در بازه های زمانی مختلف استفاده می کنند.

❏ مراحل دریافت مجوز درگاه

داشتن وب سایت رسمی و فعال به منظور فروش خدمات یا کالا، اخذ نشان نماد اعتماد الکترونیکی کسب و کارهای اینترنتی (ای نماد)، داشتن حساب بانکی نزد یکی از شعب بانک های عضو شبکه شتاب و داشتن مدارک هویتی مورد نظر جهت متقاضیان حقیقی و حقوقی بخشی از مراحل دریافت مجوز برای درگاه اینترنتی را تشکیل می دهد. درگاه پرداخت فقط باید به کسب و کارهایی داده شود که نماد اعتماد الکترونیکی دارند. هرچند این موضوع تاگی ندارد و در سال ۹۷ چندین بار دادستانی کل کشور، پلیس فتا و بانک مرکزی در این زمینه هشدار داده اند کسب و کارهایی که درگاه های اینترنتی خود را به سایت های شرط بندی و سایر سایت های غیرمجاز اجاره دهند مجوز فعالیت آنها باطل خواهد شد. اما ظاهراً این برخوردها نتوانسته مانع این کار شود و اخیراً دوباره مسؤولان بانک مرکزی در این زمینه هشدار داده اند.
مهران محرمیان در یک برنامه تلویزیونی درباره سایت های شرط بندی و فروشگاه هایی که درگاه الکترونیک دارند و پرداخت های شتاب در آنها انجام

می شود، گفت: عمدتاً درگاه هایی که در حال استفاده هستند درگاه های اجاره ای اند که این کار غیرقانونی است و متأسفانه افراد با دریافت مبالغی این درگاه ها را در اختیار دیگران قرار می دهند و ما با آنان برخورد می کنیم. معاون فناوری های نوین بانک مرکزی ایران با بیان این که این عمل مجرمانه اعم از این که فیشینگ یا پولشویی و یا قمار باشد، آن شخص در آن مسؤولیت مستقیم دارد و باید تبعات آن را بپذیرد، گفت: متأسفانه بسیاری از افراد درگیر چنین مشکلاتی می شوند. برای همین ما شناسایی هوشمند این درگاه ها را در دستور کار قرار دادیم و گروه های قوی را در این زمینه فعال کرده ایم و در حال همکاری با پلیس فتا در این زمینه هستیم.

وی در پاسخ به این سوال که این درگاه ها تا چه زمانی کاملاً غیرفعال می شوند، گفت: در این حوزه جنگی که بین متقلبان و متخلفان و کسانی که می خواهند جلوی این امر ایستادی کنند تا همیشه وجود دارد؛ چرا که روش های تقلب در حال تغییر است و کسانی که در حال پیگیری هم هستند در تلاشند خود را همزمان با آن ارتقا دهند، اما من می توانم این نوید را بدهم که بزودی دیگر شاهد فعالیت درگاه های این چنینی نخواهیم بود.

❏ پلیس فتا: نظارت هایمان قوی تر شده است

یکی از بخش هایی که مستقیماً می تواند در این زمینه ورود کند پلیس فتا است. پلیس فتای ناجا بارها در مورد روش های سرقت های اینترنتی و هک کردن کارت بانکی، سرقت رمز و مواردی از این قبیل هشدار داده است اما نگاهی به پرونده های تشکیل شده در این واحد انتظامی نشان می دهد مجرمان هر روز شرکدهای جدیدی را برای کلاهبرداری پیدا می کنند. اخیراً سایت های شرط بندی که فعالیت آنها در کشور غیرمجاز است با اجاره درگاه های پرداختی که دارای مجوز هستند نقل و انتقال پول را انجام می دهند.

سرهنگ مصطفی نوروزی، رئیس مرکز مبارزه با جرایم ملی و سازمان یافته پلیس فتای ناجا در این باره به جام جم گفت: اخیراً

گوشت نیز در قصابی و فروشگاه ها افزایش یابد. رئیس اتحادیه فروشندگان گوشت گوسفندی ادامه داد: از دو هفته قبل، ۱۲ هزار تومان به قیمت گوسفند زنده اضافه شده و قیمت گوشت قرمز را نیز حدود ۲۴ هزار تومان بالا برده است. وی در ارتباط با دلایل افزایش قیمت گوسفند زنده تصریح کرد: تولید و عرضه دام به بازار کم شده و دام سال